

W sytuacji ograniczonego wpływu architektów na sposób użytkowania zaprojektowanych przez nich przestrzeni, właściwym rozwiązaniem okazał się racjonalny eklektyzm / Since architects usually have no say as to how the areas they designed are used, rational eclecticism has turned out to be the right solution

Dom handlowy Ikar
– przebudowa atrium i strefy wejściowej oraz piwnic na Strike bowling club

Ikar Department Store
– remodeling of the atrium, the entrance zone and cellars for the Strike Bowling Club
Gliwice, ul. Zwycięstwa 23

Autorzy/Architects: medusa group
– architekci Przemek Łukasik, Łukasz Zagala, Bartłomiej Brzózka

Współautorzy/Collaboration:
studenci architektury Dominik Jaksik, Kuba Pudo, Tomasz Majewski

Konstrukcja/Structural engineers: A. Unold, J. Słowik

Inwestor/Client: Dom handlowy Ikar and Strike Bowling Club

Powierzchnia całkowita/
Total area: 519 m²

Powierzchnia użytkowa/
Usable floor area: atrium – 27 m²,
kręgielnia – 432 m²

Kubatura/Volume: 3200 m³

Projekt/Design: 2004

Realizacja/Construction: 2005

Nie podano kosztu inwestycji/
Cost of investment not disclosed

1. Widok z wnętrza atrium przez szklane drzwi

2. Przemek Łukasik, fot. Marcin Czechowicz

3. Łukasz Zagala, fot. Marcin Czechowicz

4. Bartłomiej Brzózka, fot. archiwum własne

5, 6. Wejście do atrium

1. View from the atrium through the glass door

2. Przemek Łukasik, Photo Marcin Czechowicz

3. Łukasz Zagala, Photo Marcin Czechowicz

4. Bartłomiej Brzózka, Photo from his personal collection

5, 6. Entrance to the atrium

Opis. Gliwicki dom handlowy Ikar był w ciągu osiemdziesięciu lat istnienia wielokrotnie przebudowywany. Trwające obecnie przekształcenia mają na celu podniesienie atrakcyjności przestrzeni położonych na górnych kondygnacjach. W środku budynku zostało wycięte niewielkie przeszkłone od góry atrium o posadzce położonej pomiędzy poziomami parteru a pierwszego piętra. Umieszczono w nim panoramiczną windę. Poszerzono wejście do budynku. Pogłębienie piwnicy pozwoliło na urządzenie w niej przynoszącej dochód kręgielni z barem. Podłogi wszystkich przekształcanych pomieszczeń zostały pokryte granitowymi płytami i kostką, bądź parkietem przemysłowym z drewna lapacho. Natomiast najbardziej

eksponowane ściany zostały oczyszczone do cegły wypełniającej konstrukcję stalową. W pogłębionej piwnicy odsłonięto żelbetowe ławy fundamentowe. Wymagające wzmocnienia fragmenty ścian zostały uzupełnione żelbetem o wyraźnie zaznaczonym rysunku deskowania. Balustrady w atrium oraz wykończenie baru i części ścian toalet w kręgielni zrobione są z malowanej stali. Ponadto w holu wejściowym i w piwnicy użyto pokrytego napisami nieprzezroczystego szkła.

Komentarz. Przebudowa Ikaru pod względem liczby uwarunkowań może przypominać przekształcenia zespołu urbanistycznego. Ponieważ nie można było naruszyć wydzierzawionych długoterminowo powierzchni parteru, w drodze

do windy panoramicznej trzeba pokonać schody. W sytuacji ograniczonego wpływu architektów na sposób użytkowania zaprojektowanych przez nich przestrzeni, właściwym rozwiązaniem okazał się racjonalny eklektyzm. Polega on między innymi na świadomym łączeniu materiałów ekskluzywnych z powszechnie uważanymi za pospolite. Sprawdził się wielokrotnie w realizacjach nie tylko pracowni medusa group, ale także architektów stosujących inną stylistykę. Zestawienie odsłoniętego surowego materiału ścian, kamiennych posadzek oraz pokrytych grafiką płaszczyzn szkła dało bogatą w faktury architekturę. Odsłonięta konstrukcja zabytkowego budynku podkreśla odmienną przestrzeni handlowych Ikaru i zlokalizowanej w jego podziemiach

kręgielni od tych w podziemskich centrach handlowych, których wystrój nie zdradza żadnych związków z historią miejsca, w którym się znajdują.

Hubert Trammer

Idea. Rywalizacja o klientów z podziemskimi centrami handlowymi zmusza miejskich kupców do uatrakcyjnienia powierzchni handlowych. Architektura staje się często jednym z oręży tej komercyjnej kampanii wojennej. Z jednej strony jako forpocztą marketingowej strategii, kreującej rzeczywistość, z drugiej jako poszukiwanie wartości w tym, co autentyczne, lecz przez swój rodowód nie zawsze odpowiadające współczesnym standardom handlu. Dodatkowe komplikacje pojawiają się, gdy na budynku zawisnie niebieska tabliczka konser-

watora zabytków. Modernizacja domu handlowego Ikar w Gliwicach dotyczyła głównie reinterpretacji archaicznego już dziś pojęcia domu handlowego. Konieczne było stworzenie nowego kręgosłupa komunikacyjnego, którego zadaniem stałoby się płynne rozprowadzanie „zassanych” z chodnika klientów po wyższych kondygnacjach, w taki sposób, aby ta czynność stała się atrakcją i jednocześnie pozwalała na łatwą orientację w przestrzeni. Odzyskanie piwnicy i wypełnienie ich nową funkcją – kręgielnią, która uzupełnia wyższe handlowe kondygnacje, miało spowodować, iż stary dom towarowy z lat dwudziestych wygra rywalizację ze współczesnymi molochami komercji.

Przemek Łukasik

Przemek Łukasik i Łukasz Zagala
(dyplom WA PŚI w Gliwicach 1998). Od 1997 roku prowadzą w Gliwicach pracownię medusa group. Bartłomiej Brzózka (dyplom WA PŚI w Gliwicach 1979).
Autorzy budynku biurowego Wasko w Gliwicach (2003)

Przemek Łukasik i Łukasz Zagala
(1998, Silesian Technical University in Gliwice). In 1997 established the medusa group practice in Gliwice. Bartłomiej Brzózka (1979, Silesian Technical University in Gliwice).
Architects of the Wasko office building in Gliwice (2003)

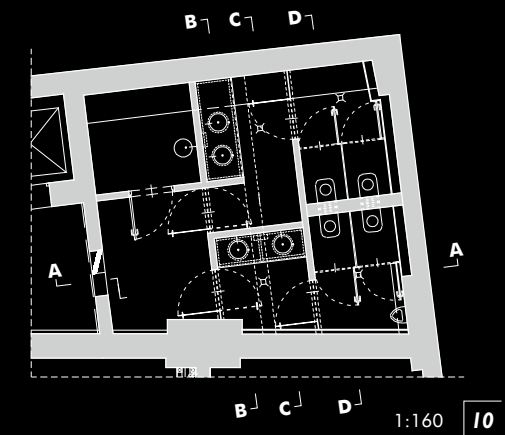

7

7. Atrium – winda panoramiczna
 8. Atrium – fragment kondygnacji handlowej
 9. Atrium – przeszklony dach
 10. Rzut łazienek w kregielni
 11. Szatnia i wejście do łazienek w kregielni

7. Atrium – panoramic elevator
 8. Atrium – fragment of commercial floor
 9. Atrium – glazed roof
 10. Plan of bathrooms in the bowling club
 11. Cloakroom and entrance to bathrooms in the bowling club

10

9

12, 13. Fragment łazienek w kregielni
 14. Przekroje łazienek D-D, B-B, C-C, A-A

12, 13. Fragment of bathrooms in the bowling club
 14. Sections D-D, B-B, C-C, A-A

8

11

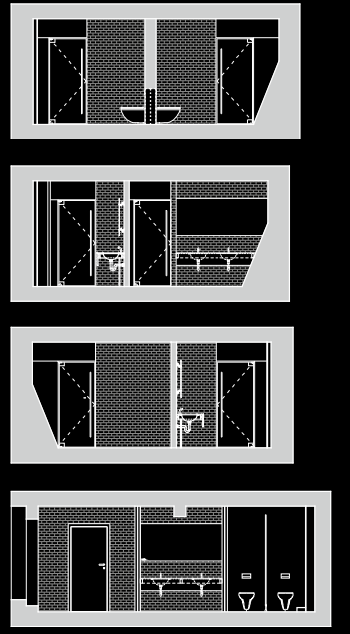

12

meńska toaleta damska toaleta meńska

13

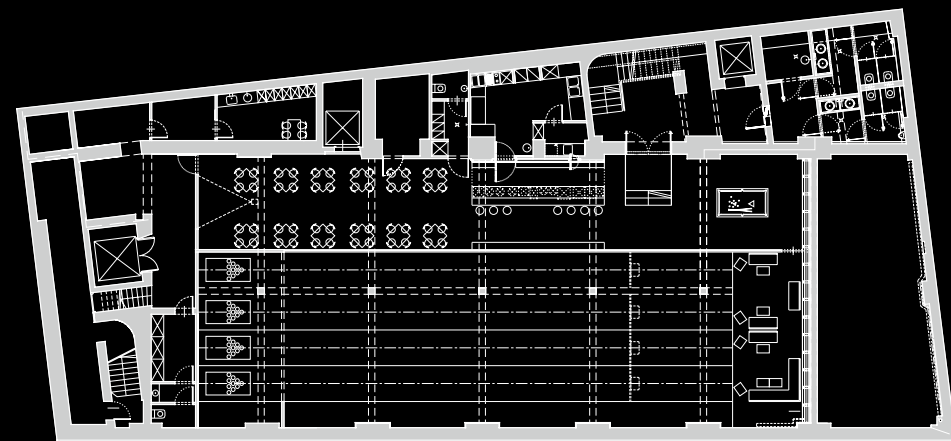
14

15

19

1:360 16

- 15. Wejście do kręgielni
- 16. Rzut kręgielni
- 17. Widok kręgielni z barem
- 18. Fragment torów kręgielni
- 19. Fragment wnętrza kręgielni
- 20. Kręgielnia – widok od strony wejścia

- 15. Entrance to the bowling club
- 16. Plan of the bowling club
- 17. View of the bowling club with the bar
- 18. Fragment of alleys
- 19. Fragment of the bowling club interior
- 20. Bowling club seen from the entrance

17

18

20

21. Fragment wnętrza kręgielni
22. Fragment baru w kręgielni

Zdjęcia: **Juliusz Sokołowski**
Współpraca: **Jerzy Almonkari**

21. Fragment of the bowling club interior
22. Fragment of the bar
in the bowling club

Photo: **Juliusz Sokołowski**
Collaboration: **Jerzy Almonkari**

21

między do lat 18. wyrobów cytonicznych nie sprzedajemy. osobom nieletnim i nietrzeźwym alkoholu nie podajemy.

22